

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

EUROPEAN SCHOOL
OF BUSINESS

SYLLABUS

Дисципліна				
			Риторика менеджера	
Викладач (-і)				
			Ремига Юлія Сергіївна	
Профайл викладача (-ів)				
			https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-menedzhmentu#zzz-001	
Консультації				
Очні консультації		Вівторок 15.10 – 16.30		
Онлайн консультації		Друга середа місяця 14:00-15:00		
Контактний телефон				
			+380 97 705 5421	
E-mail				
			yuliiaremyha@ieu.edu.ua	
Сторінка дисципліни				
			https://business.ieu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/robochi-prohramy/bakalavrat	
Форма підсумкового контролю	залік	диференційований залік	екзамен	
		☒	☐	☐

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Досягнення мети освіти в нових економічних умовах щодо всебічного розвитку людини як особистості та її найвищої цінності для суспільства зумовлює як нагальну проблему обґрунтування нових підходів до підготовки менеджерів, які мали б глибокі фундаментальні теоретичні знання і ретельну практичну підготовку. Системотворчим фактором у комплексі взаємозалежних, динамічно інваріантно скоординованих детермінант ефективної підготовки менеджерів освіти є риторична компетенція, комунікативна культура студентів, їх риторичні, комунікативні уміння, які створюють соціально-психологічну основу взаємодії і сприяють інтенсивному включенню особистості в управлінську діяльність, забезпечуючи її якісний результат.

2 Передумова вивчення дисципліни

У процесі вивчення дисципліни студентам потрібно оволодіти навиками комунікативних стосунків і реалізації творчого потенціалу особистості; навчитися ефективної переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Риторика менеджера» є формування у студентів знань про мисленнєві, нормативні мовленнєві уміння і комунікативні навички, навчання формам ефективної переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування. Основними цілями вивчення дисципліни «Риторика менеджера» є: виховання свідомого ставлення до публічного мовлення, мислення, культури; оволодіння навиками комунікативних стосунків і реалізації творчого потенціалу особистості; навчання форм ефективної переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування; усвідомлення того, що риторика спроможна допомагати менеджерам виявляти оптимальні шляхи виходу з кризових станів; опанування специфіки ділового спілкування, особливостей комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для професійної діяльності менеджера; аналізувати і вибирати професійно значимий мовленнєвий жанр, що відповідає конкретній ситуації та створювати максимально ефективну композицію промови; вести розгорнутий монолог, ефективну бесіду з фахової проблематики; вирішувати комунікативні та мовленнєві завдання в конкретній ситуації спілкування; логічно правильно, точно, етично й емоційно виражати думки в словах, відповідно до змісту, умов комунікації та адресата, прагнучи при цьому передати у промові свій індивідуальний стиль.

4 Результати навчання

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
- ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
- ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

5 Кредити ECTS

3 кредити ECTS / 90 академічних годин

6

Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий розділ 1. РИТОРИКА ЯК НАУКА І МИСТЕЦТВО												
Тема 1. Роль мистецтва красномовства в духовно-моральному та інтелектуальному оновленні громадянського суспільства	7	1				6	10	2				8
Тема 2. Теоретичні та історичні основи мистецтва красномовства	9	2	2			6	8					8
Тема 3. Оратор і аудиторія: мистецтво публічної взаємодії	10	2	2			6	10					10
Тема 4. Риторична етика, духовно-моральний потенціал красномовства на засадах християнської етики	10	2	2			6	8					8
Разом за змістовим розділом 1	36	6	6			24	36	2				34
Змістовий розділ 2. ОРАТОР І АУДИТОРІЯ												
Тема 5. Інвенція — мистецтво задуму промови, пошук і знаходження конструктивних ідей	8	1	1			6	8					8
Тема 6. Диспозиція (архітектоніка промови)	8	1	1			6	8					8
Тема 7. Елокуція — мистецтво вербального оформлення промови	8	1	1			6	8					8
Тема 8. Меморія та акція. Мистецтво проголошення промови перед аудиторією	8	1	1			6	8					8
Тема 9. Професійне красномовство (ділова риторика)	11	2	2			7	14	2	2			10
Тема 10. Основи полемічного мистецтва	11	2	2			7	8					8
Разом за змістовим розділом 2	54	8	8			38	54	2	2			50
Усього годин	90	14	14			62	90	4	2			84

7

Перелік обов'язкових завдань

1. Теоретичні та історичні основи мистецтва красномовства
2. Оратор і аудиторія: мистецтво публічної взаємодії
3. Риторична етика, духовно-моральний потенціал красномовства на засадах християнської етики
4. Інвенція — мистецтво задуму промови, пошук і знаходження конструктивних ідей
5. Диспозиція (архітектоніка промови)
6. Елокуція — мистецтво вербального оформлення промови
7. Меморія та акція. Мистецтво проголошення промови перед аудиторією
8. Професійне красномовство (ділова риторика)
9. Основи полемічного мистецтва

8

Перелік вибірових завдань

1. Розкрийте зміст понять “красномовство”, “оратор”, “ритор”.
2. Розкрийте модель ораторської діяльності за Арістотелем.
3. Охарактеризуйте категорію риторики “етос”.
4. Охарактеризуйте категорію риторики “пафос”.
5. Охарактеризуйте категорію риторики “логос”.
6. Назвіть якісні характеристики публічного мовлення. Коротко проаналізуйте кожну з цих характеристик.
7. Назвіть основні етапи публічного мовлення.
8. Що ви розумієте під поняттями “задум промови”, “тема”, “підтема”, “мікротема”. Назвіть основні вимоги до назви теми.
9. Навіщо ораторові визначати загальну цільову установку промови: інформувати, надихати, переконати, закликати до дій.
10. Охарактеризуйте три основні функції вступу: привернути увагу слухачів, налаштувати аудиторію на позитивне сприйняття промови, підготувати ґрунт для розробки теми.
11. Які види зачинів ви знаєте? З якою метою оратор використовує зачин?
12. Назвіть основні форми викладу матеріалу в основній частині.
13. У чому особливості природної моделі викладу матеріалу?
14. У чому особливості штучної моделі викладу матеріалу?
15. У чому різниця між елегантним і доцільним закінченням промови?
16. Охарактеризуйте типи доцільного фіналу промови: підсумкового, типологічного і апелювального.
17. Назвіть і проаналізуйте основні форми та види ораторського монологу. Які з них безпосередньо стосуються діяльності менеджера?
18. Який рід і вид красномовства ви найчастіше будете використовуватимете у своїй професійній діяльності?
19. Які риторичні школи ви знаєте? Чим вони відрізняються?
20. Дайте визначення риторики як науки. Чи не суперечить таке її тлумачення арістотелівському визначенню? Поясніть.
21. Сформулюйте та охарактеризуйте концептуальний закон риторики.
22. Сформулюйте та охарактеризуйте закон моделювання аудиторії.
23. Сформулюйте та охарактеризуйте стратегічний закон риторики.
24. Сформулюйте та охарактеризуйте тактичний закон риторики.
25. Сформулюйте та охарактеризуйте мовленнєвий закон риторики.
26. Сформулюйте та охарактеризуйте закон ефективної комунікації.
27. Сформулюйте та охарактеризуйте системно-аналітичний закон риторики.
28. В яких риторичних законах відображений організаційний аспект управління мисленнєво-мовленнєвою діяльністю, а в яких власне управлінський аспект?
29. Розкрийте причини інфляції слова, мовленнєвої агресії, риторичної кризи в кінці XX ст.
30. Як ви розумієте поняття “кордоцентричності” ментальності українців?

SYLLABUS

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	7 семестр	Так	4 курс	Вільного вибору

10 Система оцінювання та вимоги

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів. Підсумкова залікова оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.
QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально – 100 балів, мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів. Співвідношення між національними та ECTS оцінками і рейтингом студента: QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

11 Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну діяльність та балу за підсумковий контроль і виражається за багатобальною шкалою.

Оцінка з дисципліни, яка завершується заліком, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36), бали за індивідуальну самостійну роботу здобувача освіти (не більше 6) та балів за залік (не менше 24).

Загальний бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після завершення вивчення усіх тем дисципліни і складається здобувачами освіти у період залікової сесії.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

12 Політика дисципліни

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції та семінари у вигляді презентацій, кейсів, робота в групах, семінарів-дискусій. На заняттях та під час перебування в університеті студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

Викладач, у свою чергу повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти всебічному професійному розвитку студентів. Обов'язково дотримуватися навчально-тематичного плану, не спізнюватися на заняття, не допускати жодних проявів корупції, дискримінації, булінгу, цькування та утиску прав здобувачів освіти.

SYLLABUS

13

Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання екзамену в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання екзамену з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

14

Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/011.pdf>

15

Рекомендовані джерела інформації

Основна (базова):

1. Л.В.Прокопчук Риторика. Модульний курс: навч. посіб. / Л.В.Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.
2. Бортун К. О., Козловська Д. В. Основи красномовства. Матеріали для самостійної роботи студентів: практикум. Вінниця: Документ Принт, 2019. – 104 с.
3. Колотілова Н. А. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2017. – 232 с.
4. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Основи красномовства: [навч. посіб.]. Вінниця: Документ Принт, 2017. – 112 с.
5. Красномовство: навч. посіб. / М. Фенко, З. Мацюк. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. – 252 с. 5. Куньч З., Городилівська Г., Шмілик І. Риторика. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 496 с.

Допоміжна:

1. Гриценко Т.Б. Риторика: Навчальний посібник – К.: НАУ, 2006. – 365 с.
2. Ораторське мистецтво: навч.-метод. посіб. / авт.-уклад.: І.М.Плотницька, О.П.Левченко, З.Ф.Кудрявцева та ін.; за ред. І.М.Плотницької, О.П.Левченко. – 2-ге вид., стер. – К.: НАДУ, 2011. – 128 с.
3. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посіб. — 2-ге вид., стер. — К.: Вища шк., 2006. — 311 с.
4. Чибісова Н. Г. Риторика: навч. посібник / Н.Г.Чибісова, О.І.Тарасова. – Київ: Центр навч. л-ри, 2003. – 228 с.
5. Мацько Л. І. Риторика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.І.Мацько, О. М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с.
6. Сагач Г.М. Риторика: навч. посіб. для студ. серед. і вищ. навч. Закладів / Г. М. Сагач. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вид. Дім «ІнЮре», 2000. – 568 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
2. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chitalka.info>.
3. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://eduknigi.com>.
4. Сайт електронної бібліотеки підручників // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua>.

SYLLABUS

16

Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте успішно засвоїти цей предмет, необхідно бути:

- наполегливим, уважним і допитливим;
 - креативним і життєрадісним, відкритим для спілкування та дискусій;
 - готовим отримувати інформацію і знання з предмету не лише на лекціях, а й у позааудиторний час.
- До зустрічі!